

УДК 339.923

ІННОВАЦІЙНИЙ АРСЕНАЛ ВИХОВАТЕЛЯ ДЛЯ РОБОТИ В СТУДЕНТСЬКОМУ ГУРТОЖИТКУ.

Галина Орел
orelgalina72@gmail.com

Коростишівський педагогічний фаховий коледж імені І.Я.Франка
м. Коростишів
вихователь гуртожитку

Сучасні суспільні виклики потребують глибокого переосмислення змісту, форм і підходів до виховної діяльності. Йдеться про формування інтелектуально розвиненої, духовно зрілої та творчої особистості, яка усвідомлює свою національну ідентичність, має почуття гідності, прагне працювати на благо держави, здатна до самореалізації й постійного самовдосконалення. Важливим завданням є виховання цілісної, гуманної та внутрішньо вільної людини. Як сказав В.О. Сухомлинський, «дитячий колектив лише тоді стає виховною силою, коли він возвеличує кожну людину, стверджує в кожній почуття власної гідності, поваги до самого себе» [1; с. 136].

Сучасна освіта орієнтується не лише на передачу знань, а й на підготовку до реального життя. Вона акцентує увагу на розвитку ключових компетентностей, критичного мислення, практичних умінь, здатності до командної роботи та емоційного інтелекту. Особливого значення набуває вміння навчатися впродовж життя. Основою такого підходу є розвиток особистості, її здатності до самоосвіти, ефективного використання знань у нестандартних ситуаціях, аналізу інформації та прагнення до позитивних змін у власному житті.

У цьому процесі визначальна роль належить педагогу, вихователю, який впливає на формування світогляду, моральних якостей і характеру здобувачів освіти. Саме він виступає ініціатором ідей і організатором освітнього середовища. Від рівня його професійної майстерності залежить ефективність виховання молоді. Як зазначав Василь Сухомлинський, справжнім майстром стає той педагог, який мислить як дослідник. Сьогодні особливо важливим є розвиток пізнавальної активності та інтересу, що є запорукою успішного виховного процесу. Результатом творчого пошуку можуть ставати новітні виховні технології, авторські ідеї, сучасні методи й форми виховної роботи. Творчий пошук позитивно впливає на всебічний розвиток особистості вихованця. Вони з більшою зацікавленістю ставляться до педагогів, які застосовують новаторські підходи, активніше беруть участь у виховних заходах і виявляють прагнення спробувати себе в інноваційній діяльності.

Сучасні освітні реформи базуються на впровадженні інноваційних технологій та підходів. Пріоритетом є індивідуалізація виховання, розвиток творчого мислення та створення умов для самореалізації здобувачів освіти. Ефективність виховної роботи значною мірою залежить від використання сучасних освітніх систем і технологій, що сприяють формуванню необхідних компетентностей. На мою думку формування пізнавально-виховних умінь у здобувачів освіти може бути поліпшена завдяки проектуванню та впровадженню інноваційних освітніх систем і технологій. Тому у своїй професійній діяльності я активно застосовую інноваційні підходи у виховній роботі. Освітні (педагогічні) інновації - це результат творчого пошуку оригінальних, нестандартних рішень різноманітних педагогічних, виховних проблем.

Сьогодні студентський гуртожиток перестав бути лише місцем проживання. Це середовище, у якому молодь проводить значну частину свого часу поза навчанням. Тому роль вихователя трансформується: він стає не лише контролером, а й організатором і модератором освітнього простору. Традиційні методи вже не дають очікуваного результату, адже сучасні

здобувачі освіти — представники поколінь Z та Альфа — орієнтуються на цифрові технології, цінують щирість і змістовність діяльності.

Тож, що входить до інноваційного арсеналу вихователя сьогодні?

Одним із важливих напрямів є цифровізація комунікації. Якщо раніше інформація поширювалася через паперові оголошення, то сьогодні активно використовуються месенджери та соціальні мережі. Функціонують групи у Viber, сторінки у Facebook та Instagram. Для зручності мешканців створено інтерактивний електронний путівник «Тут починається самостійність: гуртожиток – спільний дім», доступ до якого забезпечено через QR-коди. Такий формат дозволяє швидко отримувати актуальну інформацію, сприяє розвитку цифрових навичок і забезпечує мобільність виховного контенту.

Не менш важливим є застосування психологічних інструментів у роботі. Вихователь має володіти навичками коучингу, медіації та ефективною комунікації. Використання принципів ненасильницького спілкування допомагає конструктивно вирішувати конфлікти, формує культуру діалогу та взаємоповаги. Регулярні індивідуальні та групові бесіди сприяють емоційній стабільності молоді, особливо в умовах підвищеного стресу.

Важливою складовою є залучення мешканців до соціально корисної діяльності. Зокрема, організація волонтерських ініціатив — плетіння маскувальних сіток, виготовлення теплих речей для військових, збір макулатури та пластикових кришечок — формує громадянську відповідальність і відчуття причетності до спільної справи.

Ще одним напрямом є створення комфортного комунікаційного простору. У гуртожитку облаштовуються зони для спільної роботи та неформального спілкування, де здобувачі освіти можуть обмінюватися ідеями, працювати над проєктами та взаємодіяти між собою. Старшокурсники часто виступають наставниками для першокурсників, що сприяє формуванню культури підтримки. Ефективним є також проєктний підхід до організації діяльності. Замість примусових заходів використовуються інтерактивні формати, такі як челенджі та конкурси. Це сприяє формуванню відповідальності та дбайливого ставлення до спільного простору. Значну увагу приділено реалізації проєкту «Обери здоров'я – обери життя», спрямованого на формування здорового способу життя, профілактику шкідливих звичок, розвиток життєвих навичок та підвищення обізнаності молоді щодо ризиків для здоров'я. У межах проєкту проводяться тренінги, дискусії, інформаційні заходи, що сприяють усвідомленому вибору життєвих пріоритетів.

Аналіз виховної роботи показує, що систематичність, послідовність і цілеспрямованість заходів є ключовими чинниками досягнення позитивних результатів. Відомий педагог В.О.Сухомлинський зазначав: „Колектив – це дуже чутливий інструмент, який творить музику виховання, необхідну для впливу на душу кожного вихованця. Твори тільки тоді, коли цей інструмент настроєно” [2; с.403].

Отже, сьогодні більш актуальною і суспільно значущою є така інноваційна діяльність, яка забезпечує інтенсивний розвиток особистості здобувача освіти, його самостійність та ініціативність, тому впровадження інноваційних підходів у виховний процес дозволяє підвищити його ефективність, зробити більш доступним і актуальним, а також підготувати молодь до самостійного життя в сучасному суспільстві.

Список використаних джерел

1. Сухомлинський В.О. Народження громадянина// В.О.Сухомлинський. – Вибрані твори: в 5-ти т. – Т.3.– К.: Рад. шк., 1976.
2. Сухомлинський В. О. Методика виховання колективу // Твори в 5-ти т. Т. 1. -К., 1976. -С. 403-421.